

Menighedsrådsformand Jens Scheel Thomasen og præst Eva Pedersen er enige om, at Ådalens pastorat har fået mere kirke for pengene ved blandt andet at skære ned fra to højmesser om søndagen til én. Til gengæld er der kommet flere særgudstjenester.

I Ådalen er der blevet råd til mere kirke

I de seks små sogne i Ådalens pastorat på Djursland har færre gudstjenester og samdrift af pastoratets kirkegårde vist sig at være en god idé

Af Eva Strøm – Foto: Claus Haagenzen, Chili

Vi har fået meget mere kirke for pengene.” Sådan lyder det samstemmende fra sognepræst Eva Pedersen og menighedsrådsformand Jens Scheel Thomasen, da Menighedsrådenes Blad besøger dem langt ude på landet i det østjyske. Herude, hvor de smalle veje følger markernes linjer, ligger seks små sogne med hver sin kirke. Før var der to pastorater med hver tre kirker. Nu er der ét pastorat og ét menighedsråd. Det har ført til en række forandringer, som har betydet, at der er kommet mere gang i kirkelivet.

Færre højmesser har givet flere kirkegængere

I de seks sogne var der oprindeligt gudstjeneste i fire af de seks kirker hver søndag. Efter at de to pastorater med hhv. Søby, Skader og Halling sogne og Mygind, Krogsbæk/Karlby og Skørring sogne blev til det

fælles Ådalens pastorat i 2008, blev det i stedet til to højmesser i de seks kirker – én om formiddagen og én om eftermiddagen. Men det var stadig ikke helt optimalt, fortæller Eva Pedersen, der kom til Ådalen i 2009 og er eneste præst i pastoratet:

– Der kom ikke så mange til de gudstjenester, der ikke lå kl. 10.30. Der kom heller ikke flere, end at de godt kunne sidde i én kirke. Vi varmede altså to kirker op og havde organist og kirkesanger begge steder – og så sidder der måske 10 mennesker i hver kirke. Det var ikke optimalt, fortæller Eva Pedersen.

I 2011 blev de to menighedsråd til ét – og så blev det muligt at skabe forandring igen. Menighedsrådet søgte biskoppen om lov til i en prøveperiode at holde én gudstjeneste om søndagen og en månedlig særgudstjeneste. Og forsøget blev en succes. For ikke nok med at der blev sparet på både opvarmning og lønkroner – der kom også flere i kirke:

– Vi har fået 48 pct. flere kirkegængere, end vi havde før til de to gudstjenester tilsammen. Måske er det fordi, man ikke har så meget lyst til at komme, hvis man risikerer at blive den eneste. Det ved man nu, at man ikke bliver. Det er blevet en positiv spiral, forklarer Eva Pedersen.

Vellykket samdrift af kirkegårdene

I Ådalens pastorat har man også fundet andre måder at samarbejde på. Og ikke

mindst på kirkegårdene er det lykkedes både at spare penge, få et højere plejeniveau – og skabe en bedre arbejdsplads. Før var der 3,5 gravere til de i alt seks kirkegårde i pastoratet. Nu er det tal skåret ned til 1 graver og 1,5 gravermedhjælper (dog 2 gravermedhjælpere i spidsbelastningsperioder). Og hvor graverne før havde forskellige kirkegårde at holde – og intet samarbejde – så er alle i dag en del af et fælles graverteam:

– Den ene graver, der er tilbage, er i dag kirkegårdsleder. I teamet hjælper de hinanden hele vejen rundt på alle seks kirkegårde. Maskinerne bliver flyttet rundt i det omfang, det kan lade sig gøre, så vi har fået en mere rationel drift. Samtidig er der ikke nogen, der går alene. Det er ikke ensomt at være graver – og det er meget værd. Og skal den ene have fri eller på kursus, skal vi ikke hente nogen udefra, fortæller menighedsrådsformand Jens Scheel Thomasen.

Medarbejderne med i processen

De mange forandringer er ikke sket hen over hovedet på de ansatte. I 2010 blev alle menighedsrådsmedlemmer og ansatte inviteret til en aften med overskriften Fremtidsværksted. Her kunne alle byde ind med idéer. Inddragelsen af medarbejderne betød blandt andet, at graverteamet blev dannet den aften. Og inddragelsen af medarbejderne er en vigtig pointe for

Del jeres gode erfaringer

Har I også lokalt gjort jer erfaringer med omprioritering eller nytænkning? Så deltag i projektet ”Mere kirke for pengene”, som omtales på side 8.

Det er menigheden, der skaber præsten.
Derfor skal præsten lytte til menigheden,
og de skal føre en dialog i øjenhøjde.

Om Ådalens pastorat

- Ådalens pastorat ligger i Syddjurs Kommune i Østjylland. Pastoratet består af seks mindre sogne med fælles menighedsråd.
- Pastoratet har en præst og seks kirker til knap 1.400 folkekirkemedlemmer.
- Tre af sognene har under 200 folkekirkemedlemmer.

både præst og menighedsrådsformand, der igen i efteråret 2013 inviterede til en visionsaften:

– Min anbefaling er, at man laver en visionsaften, hvor man indkalder alle menighedsrådsmedlemmer og ansatte – hver og én. Og så smider man alle bolde i luften. Når aftenen er gået, har man en ledetråd at gå ud fra, fortæller Jens Scheel Thomsen og suppleres af Eva Pedersen:

– Det er rigtig vigtigt, at medarbejderne har lyst til at være kirke – og det har de her. Selvom de er kvoteansatte og det ikke kunne forlanges, så kom de alle sammen til visionsaftenen. Og det siger jo noget om, at de også er båret af engagement.

Fremtiden kræver altid forandring

I Ådalens pastorat har besparelserne og nye visioner ført til positive forandringer for kirkelivet:

– Vi har fået meget mere kirke for pengene. Vi har fået større tilslutning. Vi har fået nogle gode arrangementer, f.eks. særgudstjenester, spaghettigudstjenester, friluftsgudstjenester, cafégudstjenester, fællesspisning ved høstgudstjenesten – og en velbesøgt sogneudflugt. Det kan godt være, at det er træls for nogen, at der kun er højmesse hver 6. uge i sognets kirke, men så kører man selv – eller bestiller kirkebil. Og den bliver brugt. Der er ingen, der er vrede, for det, vi har gjort, er sund fornuft, fortæller Jens Scheel Thomsen.

Den opfattelse deler Eva Pedersen:

– Jeg synes, det er menighedsrådets fremmeste opgave ikke bare at blive ved med at gøre, som man plejer, men at tage aktivt stilling til, hvordan man gerne vil være kirke lokalt. Vi har lært, at man ikke skal være bange for at prøve noget nyt. Det kan jo trods alt aldrig gå værre, end at man kan vende tilbage til det, man tidligere gjorde. Og så tror jeg ikke, at vi skal være så bange for, at vores menigheder er imod forandring. Hvis der er gode argumenter for, at vi begynder at gøre noget andet, end vi plejer, så kan de fleste jo sagtens forstå det – og måske bliver de endda glade for det! konstaterer Eva Pedersen. ■